

mands Standpunkt er en Behagelighed ikke at vide paa noget Punkt, hvad det er, han faar, og at være stillet saaledes som Fattigmand er stillet efter denne Lov, som det højtærede Flertal her har faaet gennemført. Fra Flertallets Side blev det i Gaar erkendt, at denne Lov havde faaet en Gennemførelse af de kommunale Bestyrrelser, som det var fornøjet med. Nu vil jeg sige, at det er naturligt nok, det er en ganske sund Erkendelse, for selve Loven i og for sig er jo et Skelet, en Benrad, et enkelt Princip, som den berører ganske simpelt hen. (En Stemme: Den er Bruff). Et æret Medlem ved Siden af mig siger, at den er Bruff; det vil jeg dog ikke give ham Ret i, jeg tror, at man maa sige, at der er en indre Klad i denne Lov, som til syvende og sidst vil være vel dyr, fordi min Forventning er den, at den vil medføre en Lov, som vil føre til en naturlig og forstændig Ordning af dette Forhold. Jeg vil dog sige, at det synes mig, at det, at der ikke i Loven findes nogen som helst Sum, som den fattige Mand har Ret til at fordrø, er en Fejl, som maa kaldes utilladelig, og i den Henseende er jeg af ganske modsat Anskuelse end det ærede Medlem fra Assens. Dette ærede Medlem henfaldt i en Beundring over det, at der ikke var noget som helst i denne Lov, som de fattige havde Ret til. Jeg kan ikke dele denne Lovprisning, og jeg synes, at selve denne Omstændighed, at der ikke er nogen som helst, endog nok saa lille Sum, som den fattige Mand ved, han altid kan faa, ikke er nogen Fordel fra noget Synspunkt betragtet. Det er i Virkeligheden saaledes, at denne Lov, der ikke fastsætter nogen Sum, efter min Opfattelse er en Hæmsko baade for Selvvirksomheden og for den private Godgørelse, som er alt andet end ønskelig. For Selvvirksomheden gælder det jo i højeste Grad, hvad der jo allerede er dokumentabelt ud over visse Landkommuner, at hvad der lægges til Side i Kasser, og hvad Folk skaffer til sig selv, bliver trukket fra det, som de faa til Alderdomsforsørgelse. Har en Mand lagt noget til Side, saa opgøres det saaledes, at hvad Manden har haft i en Kasse eller som Understøttelse, trækkes fra i hans Alderdomsforsørgelse. Med andre Ord efter denne Lov gælder det Princip i meget høj Grad, at naar Fattigfolk søge at lægge noget til Side i deres Ungdom, maa man mindes Ordproget: Den, som gemmer til Matten, gemmer til Katten; thi det, de have gjort, kommer dem ikke til Gode. Men ikke nok hermed; ser man paa den Maade, hvorpaa Loven er udført i de Kommuner, hvor der f. Eks. bestaar gamle Legatinstitu-

tioner, eller hvor Folk have følt sig forpligtede til at yde Understøttelse til deres Arbejdere, vil man se, at denne Understøttelse eller det Legat, der er tillagt den enkelte, er trukket fra deres Alderdomsforsørgelse. Jeg maa tilstaa, at jeg ikke kan andet end anse det for en Uretfærdighed og som en Omstændighed, der ikke er saa rosværdig for denne Alderdomsforsørgelse, som man vil gøre den til. Jeg vil sige, at det, som efter min Mening var det prisværdige ved det Alderdomsforsørgelsesforslag, som i Almindelighed kaldes det Berg-Høruppske, er, at det havde en lille bestemt Sum, og at alt, hvad dertil lagdes baade igennem Selvvirksomhed og Legater, var Tillæg, som den fattige var vis paa alligevel at beholde. Det, som er Fejlen ved den nuværende Alderdomsforsørgelse, er netop det, at den ikke fastsætter nogen som helst Sum, men at den Mand eller Kvinde i Virkeligheden er bedst tjent, som efter sit 60de Aar sætter sig hen og siger: Jeg kan ikke mere, jeg vil ryge min Tobakspibe Blaamand og passe mig selv. En saadan Mand er i Virkeligheden bedst tjent efter det Alderdomsforsørgelsesforslag, som er vedtaget. Det skulde undre mig i høj Grad, om det virkelig lykkedes at føre en Alderdomsforsørgelseslov igennem, som netop udmærker sig ved, at den hverken har nogen Sum eller Regel, og om det ikke til syvende og sidst ender med, at man maa sige, at en fast Sum, selv nok saa lille, der ubetinget tilfalder den fattige Mand, og som kunde være et Tillæg baade til, hvad Selvvirksomhed og den private Godgørelse yder, er en naturligere og forstændigere Ordning end det, som er etableret ved det Alderdomsforsørgelsesforslag, som er gennemført, og som i Virkeligheden ikke har haft anden Følge, end at hvis Børnene støtte deres Forældre, saa gavne de Kommunen og ikke Forældrene; det er det faktiske og det virkelige Forhold. Det er Ytringer, som jeg paa dette fremrykkede Tidspunkt vil sige til Dæmpning og Beroligelse af den overordentlige Jubel og Henrykkelse, hvori det ærede Medlem fra Assens befinder sig. — Der er fra anden Side fremkommet her forskellige Ytringer, som navnlig tilføjede dels at accentuere, at Benstre ikke dannede nogen Fortrop for Socialisterne og dels at accentuere det urigtige i Socialismen overhovedet. Med Hensyn til det Ord Fortrop har jeg paa denne Tid, hvor man ikke kan gaa videre ind paa de forskellige Bemærkninger, kun det at sige, at det er det sørgelige her i Verden, at den ene Generation ingenlunde faar anden Stilling end den at være Fortrop for den anden. Det Højre, der har været her i dette